

ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติการจัดการฝักบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ
ประกอบการจัดทำตารางแบบตรวจการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ
(Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT)
ของ สมช. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
กลุ่มงานอำนวยการและบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ (C – MEX)
กองความมั่นคงด้านการเตรียมพร้อมและการป้องกันประเทศ (กตป.)

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วย นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (แผนระดับที่ ๒) มีด้วยกัน ๑๗ นโยบายและแผนความมั่นคง โดยนโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔ การพัฒนาศักยภาพ การเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ กำหนด ๒ เป้าหมาย ๓ กลยุทธ์ คือ การกำหนด ๒ เป้าหมาย คือ ๑) การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมสำหรับการระดมทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อใช้ในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินกับภัยคุกคามหรือวิกฤตการณ์ระดับชาติ และ ๒) การพัฒนาศักยภาพการบริหาร จัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ โดยการกำหนด ๓ กลยุทธ์รองรับ คือ กลยุทธ์ที่ ๑ การเสริมสร้างศักยภาพ การเตรียมพร้อมเพื่อรองรับภัยคุกคามและวิกฤตการณ์ระดับชาติ กลยุทธ์ที่ ๒ การจัดการทรัพยากร เพื่อเตรียมพร้อมรองรับภัยคุกคามทุกรูปแบบ และ กลยุทธ์ที่ ๓ การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ วิกฤตการณ์ระดับชาติ โดยกลยุทธ์ย่อยที่ ๓.๕ จัดการฝักการบริหารวิกฤตการณ์ทั้งในระดับชาติ ระดับหน่วยงานและระดับท้องถิ่นเป็นประจำและต่อเนื่อง เพื่อทดสอบประสิทธิภาพและเป็นการเตรียม ความพร้อมของหน่วยงานให้สามารถเผชิญกับภัยคุกคามได้

แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติและแผนบริหารวิกฤตการณ์ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (แผนระดับที่ ๓) เป็นแผนรองรับนโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๔ การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ โดยให้ความสำคัญกับภัยคุกคามที่มีการประเมินแล้วว่า มีความเสี่ยงในการพัฒนาความรุนแรงไปสู่วิกฤตการณ์ระดับชาติ ๕ ภัย ประกอบด้วย ๑) ภัยคุกคามจาก โรคติดต่ออุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ ๒) ภัยคุกคามไซเบอร์ ๓) ภัยคุกคามจากการก่อการร้าย ๔) วิกฤตด้านพลังงาน และ ๕) วิกฤตด้านอาหาร และ ๖) ภัยอื่น ๆ โดยกำหนด ๒ วัตถุประสงค์ ได้แก่ ๑) เพื่อพัฒนาศักยภาพ การเตรียมพร้อมของประเทศให้พร้อมเผชิญกับวิกฤตการณ์ระดับชาติ และ ๒) เพื่อพัฒนาศักยภาพในการแก้ไข ตอบสนอง และบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ โดยกำหนดค่าเป้าหมาย คือ ประเทศไทยมีความพร้อม ในการป้องกัน ตอบสนอง และบริหารจัดการเมื่อประเทศเผชิญกับวิกฤตการณ์ระดับชาติ ซึ่งได้แบ่ง การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวออกเป็น ๒ มิติ ดังนี้ มิติที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อม ของประเทศ มี ๒ กลยุทธ์ ได้แก่ ๑) การเสริมสร้างความพร้อมด้านทรัพยากรตั้งแต่ภาวะปกติ และ ๒) การพัฒนาแนวทางบูรณาการทรัพยากรที่จำเป็นของประเทศ และ มิติที่ ๒ การบริหารวิกฤตการณ์ ระดับชาติ มี ๒ กลยุทธ์ ได้แก่ ๑) การพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ และ ๒) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ ทั้งนี้ แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติและแผนบริหาร

วิกฤตการณ์ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ได้กำหนดให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) /กองความมั่นคงด้านการเตรียมพร้อมและการป้องกันประเทศ เป็นหน่วยงานหลักในการอำนวยความสะดวกการจัดการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ และให้หน่วยงานรับผิดชอบในแต่ละประเด็นภัยคุกคามเป็นหน่วยงานอำนวยความสะดวกในระดับหน่วยงาน

๑.๑ “การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ” (National Crisis Management Exercise : C - MEX) เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมของประเทศ ด้วยการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการฝึก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบระบบบัญชาการเหตุการณ์ ความพร้อมและศักยภาพของหน่วยงานและผู้ปฏิบัติให้สามารถรับมือกับภัยคุกคามความมั่นคงทุกรูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ โดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้จัดการฝึกในลักษณะดังกล่าวนี้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นมา ทั้งนี้ การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติที่ผ่านมาเน้นเกิดประโยชน์ต่อผู้แทนของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าร่วมการฝึก เพราะทำให้เกิดความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมาย แผน ระเบียบ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเกิดความเข้าใจในระบบบัญชาการเหตุการณ์ระดับชาติ กลไกการยกระดับสถานการณ์จากระดับพื้นที่จนถึงระดับส่วนกลางและระดับนโยบาย เกิดเป็นเครือข่ายการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน ซึ่งผลจากการดำเนินการข้างต้น สมช. คาดหวังว่าจะนำไปสู่การยกระดับศักยภาพของประเทศให้มีความพร้อมที่จะเผชิญกับภัยคุกคามทุกรูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ มีวัตถุประสงค์หลัก ดังนี้

๑.๒.๑. เพื่อทดสอบความพร้อมของการดำเนินมาตรการในเชิงป้องกันตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุตามแนวทางการบริหารจัดการด้านความมั่นคงเชิงบูรณาการและความเชื่อมโยงระหว่างกลไกการบริหารสถานการณ์ในระดับชาติ และกลไกระดับประเด็นภัยคุกคาม รวมถึงการพัฒนาศักยภาพของการดำเนินงานด้านการข่าว

๑.๒.๒. เพื่อพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานและผู้ปฏิบัติให้สามารถรับมือกับภัยคุกคามความมั่นคงได้ทุกรูปแบบโดยเฉพาะการปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศ

๑.๒.๓. เพื่อสนับสนุนให้มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สนับสนุนภารกิจอย่างเป็นระบบ

๑.๒.๔ เพื่อทดสอบการกำหนดกลยุทธ์ในการประชาสัมพันธ์และ การสื่อสารในภาวะวิกฤตโดยใช้กลไกศูนย์ข้อมูลข่าวสารร่วม (JIC)

๑.๓ ประเด็นในการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ โดย สมช. กำหนดประเด็นการฝึกขึ้นจากยุทธศาสตร์นโยบายที่และแผนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการประเมินสถานการณ์และข้อมูลทางการข่าว ซึ่งในการดำเนินงานในระยะต่อไป สมช. จะมุ่งเน้นการฝึกเกี่ยวกับมาตรการเชิงการป้องกัน (Preventive Measure) เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการเตรียมพร้อมให้สามารถรับมือกับวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ตั้งแต่ในภาวะปกติและสามารถป้องกันมิให้เกิดวิกฤตการณ์ หรือทำให้วิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นยุติลงได้โดยเร็ว โดยมีการกำหนดประเด็นภัยคุกคามที่มีความเสี่ยงจะเกิดขึ้นจริง อาทิ (๑) การแพร่ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ และอุบัติซ้ำ (๒) การก่อการร้ายหรือการก่อวินาศกรรมโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของประเทศ (๓) ภัยคุกคามความมั่นคงทางไซเบอร์ (๔) การรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และสาธารณภัยอื่น ๆ

๒. กลไกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ

๒.๑ ขั้นตอนการดำเนินงาน (วิธีการขั้นตอนในการให้บริการ/ระยะเวลาแต่ละขั้นตอน) สมช. จัดการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติภายใต้แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติฯ ในมิติที่ ๒ การบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ กลยุทธ์ที่ ๑ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการวิกฤตการณ์ระดับชาติ ที่กำหนดให้มีการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ โดยมี สมช. เป็นหน่วยงานอำนวยความสะดวกในระดับชาติและหน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละประเด็นภัยคุกคามเป็นหน่วยงานอำนวยความสะดวกในระดับหน่วยงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบระบบบัญชาการเหตุการณ์ ความพร้อมและศักยภาพของหน่วยงาน ตลอดจนผู้ปฏิบัติงานโดยตรง พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการจัดทำองค์ความรู้ในการฝึกอย่างเป็นระบบและประชาสัมพันธ์

ผลการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกๆระดับ ทั้งนี้ สมช. ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการฝึกเป็นวงรอบตามปีงบประมาณเป็นประจำทุกปี โดยมีขั้นตอนการดำเนินการฝึกและระยะเวลา ดังนี้

๒.๒.๑ ในห้วงเดือนกุมภาพันธ์ สมช. จัดกิจกรรมการทบทวนหลังการปฏิบัติ (After Action Review : AAR) ในการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติประจำปี เพื่อเป็นการประมวลผลการฝึกฯ ในปีที่ผ่านมา รวมถึงการรวบรวมข้อมูลการประเมินสถานการณ์ด้านการข่าว ตลอดจนการประเมินสถานการณ์ภัยคุกคามที่อาจจะเกิดขึ้น รวมทั้งการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากเอกสารวิจัยหรือเอกสารทางวิชาการ รวมถึงจัดทำข้อหารือกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อประมวลเป็นข้อมูลประกอบในการกำหนดกรอบการฝึกฯ ประจำปี

๒.๒.๒ ในห้วงเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม หน่วยงานรับผิดชอบการฝึกหลักในแต่ละประเด็น จะทำการจัดฝึกและ สมช. จะปฏิบัติภารกิจในการอำนวยความสะดวก รวมถึงเป็นหน่วยงานประสานงานระหว่างหน่วยงานรับผิดชอบการฝึกหลัก เพื่อให้การฝึกที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น มีความสอดคล้องกับกรอบการฝึกที่ สมช. ได้กำหนดขึ้น รวมถึงการสนับสนุนผู้แทน สมช. เข้าร่วมการฝึกในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของ สมช.

๒.๒.๓ ในห้วงเดือนกรกฎาคม – กันยายน สมช. สมช. เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติในรูปแบบการฝึกบนโต๊ะ (C – MEX TTX) ซึ่งจะเป็นการบูรณาการประเด็นการฝึกต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับการทดสอบความพร้อมของมาตรการป้องกันตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุตามแนวทางการบริหารจัดการด้านความมั่นคงเชิงบูรณาการและความเชื่อมโยงระหว่างกลไกการบริหารสถานการณ์ในระดับชาติ และกลไกระดับประเด็นภัยคุกคาม รวมถึงการพัฒนาศักยภาพของการดำเนินงานด้านการข่าว การพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานและผู้ปฏิบัติให้รับมือกับภัยคุกคามความมั่นคงได้ทุกรูปแบบโดยเฉพาะการปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ ตลอดจนการสนับสนุนให้นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้สนับสนุนภารกิจอย่างเป็นระบบ และทดสอบกลยุทธ์การสื่อสารในภาวะวิกฤต

ทั้งนี้ ภายหลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการข้างต้น สมช. จะประมวลผลการรายงานผลการฝึกจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำหนังสือผลการฝึกประจำปี ตลอดจน จะร่วมกับกรมประชาสัมพันธ์ ในการจัดทำวิทัศน์ผลการฝึกประจำปี เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการเตรียมพร้อมแห่งชาติและสภาความมั่นคงแห่งชาติรับทราบ ต่อไป

๓. ผลการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ C – MEX 25

การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๘ โดย สมช. ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการฝึกในประเด็นภัยความมั่นคงต่าง ๆ ซึ่งแบ่งการฝึกออกเป็น ๒ ระดับ ได้แก่ การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ในรูปแบบการฝึกซ้อมแผนบนโต๊ะ (C – MEX TTX 25/TTX: Table Top Exercise) ซึ่งมี สมช. เป็นเจ้าภาพ และ การฝึกในระดับประเด็นภัยคุกคามในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีหน่วยงานรับผิดชอบประเด็นการฝึกเป็นเจ้าภาพ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๑ การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๘ ในรูปแบบการฝึกซ้อมแผนบนโต๊ะ (C – MEX TTX 25) โดย สมช. เป็นเจ้าภาพจัดการฝึกร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดกรอบการฝึกในประเด็นภัยคุกคามด้านการก่อการร้ายจากการใช้พื้นที่ประเทศไทยก่อเหตุรุนแรงต่อชาวต่างชาติของกลุ่มก่อการร้ายระหว่างประเทศ” ซึ่งครอบคลุมประเด็นสำคัญ อาทิ การเข้าเดินทาง เข้า – ออกประเทศของชาวต่างชาติ การติดตามชาวต่างชาติที่พำนักอยู่ในประเทศไทย การยกระดับมาตรการรักษาความปลอดภัยของพื้นที่ชุมนุมชน การควบคุมวัสดุที่ใช้ได้สองทาง (Dual - use items) การก่อเหตุด้วยการกราดยิง การโจมตีทางไซเบอร์ และอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ตลอดจนการสร้างความตื่นตระหนกในสังคมด้วยการเผยแพร่ข้อมูลเท็จและการบิดเบือนข้อมูล ผลการฝึกพบว่า ผู้เข้าร่วมการฝึกฯ ได้สะท้อนปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการฝึก ได้แก่ ๑) สถานการณ์ในสภาวะปกติไม่มีการกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบ

ในการเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ที่ชัดเจน ๒) การตอบสนองต่อเหตุการณ์บางกรณียังขาดขั้นตอนปฏิบัติที่ชัดเจน เช่น กรณีการแพทย์และสาธารณสุขฉุกเฉิน จำเป็นต้องมีการซ้อมแผนและทบทวนแผนทั้งในระดับส่วนกลางและระดับจังหวัด ๓) การสื่อสารในภาวะวิกฤตยังขาดระบบการแจ้งเตือนที่มีความพร้อมและกฎหมายที่มีอยู่ไม่สามารถใช้ในการควบคุมสื่อสังคมออนไลน์ได้ รวมทั้งหน่วยงานยังมีข้อจำกัดในการตอบโต้การเผยแพร่ข่าวปลอม และ ๔) ควรมีมาตรฐานขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเมื่อเกิดภัยในภาวะปกติเพื่อให้การประสานการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานมีความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

๓.๒ การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๘ (C - MEX 25) ในระดับประเด็นภัยคุกคามจำนวน ๗ ประเด็น มีรายละเอียดดังนี้

๓.๒.๑ การฝึกซ้อมการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านการแพทย์และสาธารณสุข โดย กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) จัดการฝึกระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๓ พ.ค. ๖๘ ณ โรงแรมดิเอ็มเพรส เชียงใหม่ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ โดยมี นายวิชัย ไชยมงคล ที่ปรึกษา รมว.สธ. เป็นประธานในพิธีเปิดสถานการณ์ฝึกได้มุ่งเน้น ๔ ประเด็น ดังนี้ ๑) การรับมือกับการแพร่ระบาดของโรคติดต่ออุบัติใหม่ ๒) สถานการณ์มหาอุทกภัยและดินโคลนถล่ม ๓) การอพยพของแรงงานข้ามชาติจากการสู้รบ ๔) การโจมตีทางไซเบอร์ โดยมีข้อเสนอแนะจากการฝึกดังนี้ ๑) ควรมีการจัดฝึกซ้อมแผนทุกปี ๒) การฝึกซ้อมควรมีการบูรณาการกับหน่วยทั้งภายในและภายนอก สธ ๓) ให้หน่วยงานเครือข่ายมีส่วนร่วมในการออกแบบโจทย์ ๔) จัดให้มีการอบรมการใช้ระบบก่อนการฝึกซ้อมจริง

๓.๒.๒ การฝึกต่อต้านการก่อการร้าย จัดการฝึกระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๗ มิ.ย. ๖๘ ณ สถานีรถไฟฟ้าใต้ดินสายสีส้ม สำนักงานใหญ่การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย โดยมี นรม. (น.ส.แพทองธาร ชินวัตร) เป็นประธานในพิธีเปิด การฝึกมุ่งเน้นสถานการณ์ตอบโต้ภัยคุกคามในพื้นที่ส่วนหลัง ณ พื้นที่สถานีรถไฟฟ้าสายสีส้ม รฟม. ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ความมั่นคงทางทหารที่กองทัพเผชิญอยู่ เพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันพื้นที่ส่วนหลังในภาวะสงคราม

๓.๒.๓ การฝึกบริหารจัดการภัยความมั่นคงทางไซเบอร์ โดย สำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ จัดการฝึกในวันที่ ๘ ธ.ค. ๖๘ ณ โรงแรมเซ็นทารา ไทฟ์ ศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ โดยมี พล.อ.ต. อมร ชมเชย เลขาธิการ สกมช. เป็นประธานในพิธีเปิดมุ่งเน้นการสถานการณ์ภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับวิกฤต เพื่อทดสอบขีดความสามารถทางไซเบอร์ จัดการฝึกในรูปแบบการฝึกปฏิบัติการ (Live Fire) โดยมีปัญหาและข้อเสนอแนะ ดังนี้ ๑) ข้อจำกัดด้านเวลาและขอบเขตของงาน ๒) ความคุ้นเคยในการใช้เครื่องมือ ๓) ความเสถียรของระบบและเทคโนโลยี ๔) ควรจัดการฝึกให้สม่ำเสมอ ๕) จัดทำคู่มือพร้อมขั้นตอนและเฉลย ๖) อบรมการใช้เครื่องมือและแบ่งกลุ่มการฝึกตามความเชี่ยวชาญ ๗) จัดการทบทวนหลังการฝึก

๓.๒.๔ การฝึกการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล โดย ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) จัดการฝึกระหว่างห้วงเดือน เมษายน - มิถุนายน ณ บริเวณพื้นที่ ศรชล. ภาค ๑ - ๒ โดยมี พล.ร.ต. เบญจมาพร วงศ์นครสว่าง ผู้อำนวยการสำนักการฝึกและฝึกอบรม ศรชล. เป็นผู้อำนวยการฝึกซ้อมฯ การฝึกมุ่งเน้นสถานการณ์ฝึกค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางทะเล การขจัดคราบลพิษเนื่องจากน้ำมันในทะเล (Oil Spill) และการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติใช้รูปแบบการฝึกภาคสนาม (Field Training Exercise: FTX) เป็นฝึกร่วมระหว่างกำลังพลของ ศรชล. กองทัพเรือ และภาคประชาสังคม ทั้งด้านบุคลากรและทรัพยากร ในภารกิจค้นหา ช่วยเหลือ และนำส่งผู้ประสบภัยไปยังจุดปลอดภัย พบปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอเพื่อการพัฒนา ดังนี้ ๑) ข้อจำกัดด้านเวลาและการปฏิบัติ ๒) ข้อจำกัดด้านพื้นที่และสถานการณ์ ๓) ควรขยายเวลาและฝึกเต็มรูปแบบ และ ๔) ปรับปรุงพื้นที่และสถานการณ์

๓.๒.๕ การฝึกบริหารจัดการสาธารณภัย โดย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ร่วมกับสำนักงานปริมาณเพื่อสันติ (ปส.) จัดการฝึกระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๗ มิ.ย. ๖๘ ณ พื้นที่ จ.ภูเก็ต การฝึกมุ่งเน้นสถานการณ์แผ่นดินไหวขนาด ๗.๘ ส่งผลให้เกิดคลื่นสึนามิที่กำลังเคลื่อนตัวเข้าหาชายฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทย โดยมีความสูงของคลื่นประมาณ ๖ เมตร พื้นที่ที่จะได้รับผลกระทบได้แก่ ๖ จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน ปภ. จึงจำเป็นต้องแจ้งเตือนและอพยพประชาชนไปยังพื้นที่ปลอดภัยโดยด่วน โดยมีปัญหาและข้อเสนอแนะ ดังนี้ ๑) บางหน่วยไม่มีข้อมูลเพียงพอในการตอบโต้ในการฝึกที่นอกเหนือจากสถานการณ์ ๒) ควรกำหนดกรอบการฝึกให้ชัดเจน ๓) ควรเชิญหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่มีความเชี่ยวชาญและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการฝึก ๔) ควรมีช่วงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้บทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน

๓.๒.๖ การฝึกการระดมสรรพกำลังเพื่อการทหาร โดย กรมการสรรพกำลังกลาโหม (กกส.กท.) จัดการฝึกระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ ก.ค. ๖๘ ณ ค่ายบูรณัต จ.ราชบุรี โดยมี พล.ท. เสกสรรค์ เสืออ้อม เจ้ากรมการสรรพกำลังกลาโหมเป็นประธานในพิธีเปิด สถานการณ์มุ่งเน้นการปะทะตามแนวชายแดนระหว่างประเทศแดงและชนกลุ่มน้อยใกล้บริเวณพื้นที่ตะวันตกของประเทศน้ำเงิน มีการใช้อาวุธหนัก มีผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต และมีการโจมตีทางลึกลับทางประเทศแดง เกิดการสู้รบขนาดใหญ่ ประชาชนอพยพหนีภัยสงครามเข้ามาทางประเทศน้ำเงินจำนวนมาก จนนำมาสู่การระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการสู้รบ ผลการฝึกพบว่าหน่วยงานพลเรือนเจ้าของทรัพยากรมีความเข้าใจต่อขั้นตอนการระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนทางการทหาร เมื่อประเทศเข้าสู่การประกาศกฎอัยการศึก รวมทั้งบทบาทหน้าที่ตามแผนฝึกกำลังและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ และหน่วยงานในพื้นที่มีความตื่นตัวและมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมรับการฝึกและสนับสนุนการระดมทรัพยากรอย่างชัดเจน

๓.๒.๗ การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ด้านพลังงาน โดยกระทรวงพลังงาน (พท.) ยังไม่ได้มีการจัดการฝึกเนื่องจากในปี ๒๕๖๘ อยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลงตำแหน่ง รมว.พท. ในฐานะผู้อำนวยการฝึกฯ

๓.๓ ระยะเวลาที่ใช้ในการขอรับบริการ

ขั้นเตรียมการฝึก ห้วงเดือน ต.ค. ๖๘ - มี.ค. ๖๙

การฝึกในระดับดับประเด็นภัยคุกคาม ห้วงเดือน เม.ย. - ส.ค. ๖๙

การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ห้วงเดือน ก.ค. - ก.ย. ๖๙

๓.๔ ช่องทางการให้บริการ

การฝึกในระดับดับประเด็นภัยคุกคาม ตามสถานที่ที่หน่วยงานที่รับผิดชอบการฝึกในแต่ละประเด็น การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ จัดการฝึกซ้อม ณ โรงแรมในพื้นที่กรุงเทพมหานครฯ รับผิดชอบโดย กองความมั่นคงด้านการเตรียมพร้อมและการป้องกันประเทศ

๔. การเผยแพร่

๑. การบันทึกภาพและเสียง

การบันทึกภาพและเสียงกิจกรรมในแต่ละประเด็นการฝึก ตั้งแต่ขั้นเตรียมการ การดำเนินการฝึกฯ และการประเมินหลังการฝึก

๒. การจัดทำวีดิทัศน์ผลการฝึก

ความยาวไม่เกิน ๕ นาที

๓. การประชาสัมพันธ์การฝึก

ผ่านช่องทางต่างๆ ของกรมประชาสัมพันธ์ อาทิ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT) และสื่อโซเชียลมีเดียรวมถึงช่องทางของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฝึก

สมช. ยังให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและการดำเนินงานของรัฐในภารกิจด้านความมั่นคงไปสู่ทุกภาคส่วนของสังคมโดยมุ่งหวังว่าจะนำไปสู่การสร้างจิตสำนึกด้านความมั่นคง (Security Mind) ให้เกิดในสังคม ซึ่งในการฝึกครั้งที่ผ่านมา สมช. ได้ร่วมกับ กปส. ในการประชาสัมพันธ์การฝึกในแต่ละประเด็นผ่านช่องทางของ กปส. อาทิสถานวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย และช่องทางสื่อออนไลน์ โดย สมช. ได้จัดทำหนังสือผลการฝึกฯ และได้ร่วมกับกรมประชาสัมพันธ์ ในการประชาสัมพันธ์การฝึกและจัดทำวีดิทัศน์ผลการฝึกฯ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการฝึกให้กับผู้บริหารระดับสูงของรัฐบาลได้รับทราบถึงจุดแข็ง ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะของการฝึกในแต่ละประเด็นด้วยความมั่นคงที่สำคัญ รวมถึงเผยแพร่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ประกอบการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการภัยความมั่นคงที่สำคัญ และมีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนภายใต้กลไกการบริหารจัดการภัยมากยิ่งขึ้น

๕. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการฝึก

- ๕.๑ พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ.๒๔๕๗
- ๕.๒ พระราชกำหนดหน้าที่คนไทยในเวลารบ พ.ศ.๒๔๘๔
- ๕.๓ พระราชบัญญัติเกณฑ์ช่วยราชการทหาร พ.ศ.๒๕๓๐
- ๕.๔ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒
- ๕.๕ พระราชบัญญัติสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗
- ๕.๖ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘
- ๕.๗ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐
- ๕.๘ พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑
- ๕.๙ พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๕๑
- ๕.๑๐ พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘
- ๕.๑๑ พระราชบัญญัติสภาพความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๙
- ๕.๑๒ พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒
- ๕.๑๓ พระราชบัญญัติการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล พ.ศ.๒๕๖๒
- ๕.๑๔ ประมวลกฎหมายอาญา
- ๕.๑๕ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดการมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันและเคมีภัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๕
- ๕.๑๖ ประกาศสภาพความมั่นคงแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขเกี่ยวกับการประกาศสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของชาติ ในด้านการก่อการร้าย
- ๕.๑๗ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐)
- ๕.๑๘ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐
- ๕.๑๙ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)
- ๕.๒๐ แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติและแผนบริหารวิกฤติการณ์ (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)
- ๕.๒๑ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๔ - ๒๕๗๐
- ๕.๒๒ แผนการต่อต้านการก่อการร้ายสากลแห่งชาติ (แผน ตช.๔๖๑)
- ๕.๒๓ แผนต่อต้านการก่อการร้ายของกองทัพไทย (แผน ยก.๑๔๖)
- ๕.๒๔ แผนปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้าย พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐
- ๕.๒๕ แผนเผชิญเหตุของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและตำรวจน้ำ
- ๕.๒๖ แผนป้องกันและกำจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕
- ๕.๒๗ แผนปฏิบัติการในการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันของกองทัพเรือ พ.ศ.๒๕๖๕
- ๕.๒๘ แผนผืนก้ำกั๊งและทรัพยากรเพื่อการป้องกันประเทศ

๕.๒๙ ระเบียบปฏิบัติประจำ การบริหารเหตุการณ์ศูนย์ต่อต้านการก่อการร้ายสากล พ.ศ ๒๕๖๔
๕.๓๐ (ร่าง) แนวปฏิบัติเชิงนโยบายด้านการเตรียมพร้อมและการบริหารวิกฤตการณ์ด้านความมั่นคง
แบบบูรณาการ

๖. ผู้รับผิดชอบการฝึก

กลุ่มงานอำนวยการและบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ (C-MEX)
กองความมั่นคงด้านการเตรียมพร้อมและการป้องกันประเทศ

๗. สถานที่ในการฝึก

ขึ้นอยู่กับประเด็น/โจทย์ที่กำหนดเป็นหัวข้อในการฝึกในแต่ละปีงบประมาณ

๘. ค่าธรรมเนียม

การฝึกบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ (C-MEX) ไม่มีค่าธรรมเนียมสำหรับการเข้าร่วมการฝึกฯ

๙. เอกสารหลักฐานประกอบการยื่นขอรับบริการ

การฝึกบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ (C-MEX) ใช้เอกสารและหลักฐาน ดังนี้

๑. หนังสือเชิญเข้าร่วมวางแผนการฝึกฯ
๒. แบบตอบรับเข้าร่วมการวางแผนการฝึกฯ
๓. หนังสือเชิญเพื่อเข้าร่วมการฝึกฯ
๔. แบบตอบรับเข้าร่วมการฝึกฯ
๕. หนังสือแจ้งยืนยันเข้าร่วมการฝึกฯ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

.....